

انسجام بخشی کالبدی به محدوده مرکزی شهر شیراز* ارائه راهکارهای طراحی شهری به منظور افزایش انسجام کالبدی بر اساس نظریه پیچیدگی

دکتر سیدحسین بحرینی**، مهندس مهران فروغی فر***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۱۸، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۴/۱۱/۰۴

چکیده

انسجام کالبدی کیفیتی است که در کالبد شهرهای معاصر به سختی یافت می‌شود. در پاسخ به این مسأله، هدف این پژوهش دستیابی به راهکارهای طراحی شهری است که با استفاده از آنها بتوان به کالبدی منسجم تر و پاسخگو به نیازهای معاصر شهروندان دست یافت. در این راستا، در قالب یک تحقیق کیفی و با مرور اسناد کتابخانه‌ای و پیمایش میدانی، اصول فرم شهر بر پایه نظریه سیستم‌های پیچیده در بافت تاریخی شهر شیراز مورد سنجش قرار می‌گیرد تا از این طریق امکان به‌کارگیری این اصول به عنوان پایه‌ای نظری برای راهنمای طراحی مورد ارزیابی قرار گیرد. نتایج حاصل نشان می‌دهد که محدوده قدیمی شهر شیراز بر اساس اصول فرم شهر در نظریه پیچیدگی از انسجام کالبدی برخوردار بوده و بنابراین اصول مذکور قابل تعمیم به این محدوده است و می‌توان بر اساس آنها، راهکارهایی را برای افزایش انسجام کالبدی شهرهای معاصر با توجه به شرایط زندگی امروز ارائه کرد.

واژه‌های کلیدی

کلیت، انسجام کالبدی، نظریه سیستم‌های پیچیده، اصول فرم شهر، شیراز

* این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد مهران فروغی فر با عنوان «طراحی لبه جنوبی بافت قدیم شهر شیراز به منظور برقراری پیوند بین بافت قدیم و محدوده پیرامون؛ با تأکید بر ساختار و الگوهای منتج از آن» است که در رشته طراحی شهری و زیر نظر دکتر سید حسین بحرینی در پردیس هنرهای زیبا دانشگاه تهران به انجام رسیده است.

Email: hbahrain@ut.ac.ir

** استاد، دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

*** دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: m.foroughifar@ut.ac.ir